

1985, 1. července – Sdělení VONS č. 459 „Luděk Pokrupa a Petr Kricner odsouzení pro uplatňování práva na svobodu pohybu“ o případu Ludka Pokrupy a Petra Kricnera a rozsudku Okresního soudu v Ústí nad Labem odsuzujícím Ludka Pokrupu pro pokus o trestný čin opuštění republiky a trestný čin opilství k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a Petra Kricnera pro pokus o trestný čin opuštění republiky k podmíněnému trestu odnětí svobody.

Senát Okresního soudu v Ústí nad Labem odsoudil za předsednictví Jaroslava Vondráčka dne 18. října 1983 Ludka Pokrupu, nar. 26. 10. 1954, řidiče Severočeské Konstruktivy, bytem v Ústí nad Labem, Alšova 4, k úhrnnému trestu 22 měsíců odnětí svobody nepodmíněně v I. NVS a jeho spoluzaměstnance, řidiče Petra Kricnera, nar. 3. 4. 1955, bytem Ústí nad Labem, Na Vlnovce 1, k 18 měsícům odnětí svobody s podmíněným odkladem na tři roky.¹ Oba se měli dopustit pokusu o trestný čin opuštění republiky podle § 198² odst. 1 tr. zák. a Luděk Pokrupa navíc trestného činu opilství podle § 201 trestního zákona.³ Oba jmenovaní 29. 7. 1983 odcestovali legálně do Bulharska a tam se pokusili v Sofii nastoupit do letadla, směřujícího do Jugoslávie, aniž měli platné cestovní doklady.⁴ Přitom však byli zadrženi bulharskými pasovými orgány a vydáni zpět do Československa, kde byli vzati do vazby. Oba se již předtím ucházeli o možnost rekreačního pobytu v Jugoslávii, Petru Kricnerovi však nebyla vydána cestovní doložka a Ludku Pokrupovi byla krátce po vydání odebrána, ač měli oba předplacen[i] turistický zájezd s cestovní kanceláří Čedok.⁵

Pokrupovi byla doložka odebrána, protože prý ve formuláři žádosti uvedl, že má sestřenici v USA, a to i přesto, že její pobyt tam je čs. úřady legalizován a nedávno byla v Československu navštívit příbuzné, mj. i Ludka Pokrupu.⁶ Právě za jejího pobytu se měl L. Pokrupa dopustit druhého z trestných činů, za něž byl souzen, když 3. 6. 1983 údajně opilý řídil automobil v nočních hodinách. V záznamu o krevní zkoušce u něho provedené však

byly značné nesrovnalosti. Nikoli na základě měření, nýbrž podle odhadu znalce bylo jeho počínání kvalifikováno jako trestný čin.⁷

Luděk Pokrupa byl již předtím dne 26. května 1982 odsouzen pro údajné neoprávněné užívání motorového vozidla, jímž svému zaměstnavateli způsobil škodu ve výši 188 Kčs 16 haléřů (několikrát parkoval se služebním autem u svého bydliště, namísto v podniku) ke 14 měsícům odnětí svobody podmíněně na dva a půl roku.⁸ Je příznačné, že zaměstnavatel neuplatňoval nárok na náhradu škody a nepřipojil se k obžalobě. Tento trest mu byl rozsudkem Okresního soudu v Ústí nad Labem 4. 10. 1984 přeměněn na nepodmíněný, takže celkově stráví Luděk Pokrupa ve vězení tři roky, a to vše pro naivitu, s níž se snažil uplatnit, nadto ještě v rámci východoevropských zemí, jedno ze základních lidských práv: svobodně cestovat.⁹

Informace o Chartě 77, r. 8, 1985, č. 8, s. 8.

POZNÁMKY

¹ Okresní soud v Ústí nad Labem uložil Ludku Pokrupovi též zákaz řízení motorových vozidel na dobu šestnácti měsíců. Proti rozsudku Okresního soudu v Ústí nad Labem a jeho usnesení o propuštění Petra Kricnera z vazby podal okresní prokurátor v Ústí nad Labem Svatopluk Bunda odvolání, resp. stížnost s odůvodněním, že uložené tresty jsou mírné a neodpovídají značné společenské nebezpečnosti činu obžalovaných pro společnost. Na základě stížnosti rozhodl Krajský soud v Ústí nad Labem 4. 11. 1983 o ponechání Kricnera ve vazbě.

O odvolání Pokrupy, jeho manželky Ivany Pokrupové a okresního prokurátoru proti rozsudku Okresního soudu v Ústí nad Labem rozhodoval pod předsednictvím Milana Kohoutka Krajský soud v Ústí nad Labem 4. 11. 1983. Rozsudek prvoinstančního soudu zrušil a odsoudil Kricnera za pokus o trestný čin opuštění republiky k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku se zařazením do I. nápravně výchovné skupiny a Pokrupu za pokus o trestný čin opuštění republiky a za trestný čin opilství k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 22 měsíců se zařazením do I. nápravně výchovné skupiny a uložil mu rovněž trest zákazu řízení všech motorových vozidel po dobu dvou let. Všechny výše uvedené dokumenty jsou uloženy in: OS v Ústí nad Labem, soudní

spis k případu Petra Kricnera a Luďka Pokrupy (spis. zn. 1T 357/83) uložený jako příloha k rehabilitačnímu spisu, spis. zn. 2 Rt 119/90; rozsudek Okresního soudu v Ústí nad Labem je uložen též in: LP, Sb. VONS, inv. č. 186, sign. I/2, kart. 32.

Kricner i Pokrupa vykonávali trest odnětí svobody, do kterého byla započítána i doba strávená ve vazbě, v NVÚ Plzeň-Bory. Pokrupa byl z výkonu trestu podmíněně propuštěn 25. 7. 1984 usnesením Okresního soudu Plzeň-město z 24. 7. 1984. V Kricnerově případě rozhodl Okresní soud Plzeň-město 14. 3. 1984 o zamítnutí jeho žádosti o podmíněně propuštění, neboť „*chování a pracovní morálka odsouzeného ve výkonu trestu není na takové úrovni, že by je bylo možno označit jako vzorné. Pominutelná není ani závažnost spáchaného trestného činu.*“ Stížnost P. Kricnera na usnesení Okresního soudu Plzeň-město zamítl 30. 3. 1984 Krajský soud v Plzni. Z vězení byl propuštěn až 5. 8. 1984 po odpykání celého trestu. Všechna výše uvedená usnesení viz in: OS v Ústí nad Labem, soudní spis k případu Petra Kricnera a Luďka Pokrupy (spis. zn. 1T 357/83) uložený jako příloha k rehabilitačnímu spisu, spis. zn. 2 Rt 119/90.

² Správně § 109.

³ Trestní stíhání Luďka Pokrupy pro trestný čin opilství bylo zahájeno na základě usnesení vyhledávacího orgánu SNB – Obvodního oddělení VB Ústí nad Labem ze 3. 6. 1983. Usnesením Okresního soudu v Ústí nad Labem ze 3. 10. 1983 byla tato trestní věc spojena ke společnému projednávání a rozhodnutí s trestní věcí L. Pokrupy a P. Kricnera stíhaných pro pokus o trestný čin opuštění republiky. Obě usnesení viz in: OS v Ústí nad Labem, soudní spis k případu Luďka Pokrupy (spis. zn. 5 T 328/83) uložený jako příloha k rehabilitačnímu spisu, spis. zn. 2 Rt 119/90.

⁴ Pro cesty do Jugoslávie nebo pro kombinované cesty do Jugoslávie a do některého ze sousedních socialistických států byla nutná výjezdní doložka a československý pas šedé barvy, zatímco československé pasy zelené barvy se používali pro cesty do socialistických zemí a ostatních států kromě Jugoslávie. Tamtéž, zpráva náčelníka Krajského odboru pasů a víz v Ústí nad Labem odboru vyšetřování StB Litoměřice Krajské správy SNB Ústí nad Labem ze 30. 8. 1983 o řešení žádostí P. Kricnera a L. Pokrupy o udělení výjezdní doložky.

⁵ Oba jmenovaní ve svých výpovědích uvedli, že se rozhodli odjet na společnou dovolenou do Bulharska poté, co neúspěšně zažádali o výjezdní doložky na zájezd s Čedokem do Jugoslávie (L. Pokrupovi byla krátce po vydání odebrána, P. Kricner ji neobdržel vůbec), aniž by o tom informovali své příbuzné či přátele. Do Bulharska odcestovali vlakem 29. 7. 1983. Protože se jim tam příliš nelíbilo, chtěli odletět do Bělehradu a poté se vrátit domů. Jedním z důvodů měla být schůzka s děvčaty, která poznala cestou vlakem do Bulharska, než se vlak rozpojil do cílových destinací – Jugoslávie a Bulharska. Dne 3. 8. 1983 byli zadrženi při pasové kontrole na letišti

v Sofii, jelikož nevlastnili potřebná povolení k cestě do Jugoslávie, a 5. 8. 1983 letecky eskortováni do Prahy. Tamtéž.

- ⁶ Formulář žádosti L. Pokrupy o vydání cestovní doložky do Jugoslávie však tento údaj neobsahoval. Při výslechu k tomu Pokrupa uvedl: „*Nikdy jsem nikam neuváděl, že mám příbuzné v zahraničí. Měl bych z toho jenom nepřijemnosti. Proto jsem se o nich nezmínil ani na uvedené formuláře [tj. na žádost o udělení výjezdní doložky a vnitropodnikový formulář vyplňovaný v souvislosti se žádostí o doložku].*“ Tamtéž, žádost L. Pokrupy o vydání cestovní doložky z 15. 6. 1983 a protokol o výslechu L. Pokrupy z 1. 9. 1983.
- ⁷ Pokrupa se při vyšetřování přiznal k požití alkoholu před jízdou, k čemuž došlo v bytě jeho rodičů při setkání se sestřenicí z USA. Připouštěl však požití menšího množství alkoholu, než k jakému dospěl soudní znalec v oboru toxikologie RNDr. Zdeněk Jizera odborným výpočtem na základě dvou krevních zkoušek provedených po Pokrupově zadržení. Jádro sporu spočívalo v čase konání první krevní zkoušky uváděném odlišně Pokrupou oproti lékařskému protokolu. Tamtéž, protokol o výslechu obviněného L. Pokrupy ze 16. 6. 1983 a znalecký posudek soudního znalce RNDr. Zdeňka Izera v trestní věci L. Pokrupy z 9. 7. 1983.
- ⁸ Rozsudkem Okresního soudu v Ústí nad Labem byl Pokrupa odsouzen pro trestný čin neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 209 odst. 21, 3 písm. b) tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání čtrnácti měsíců, tento trest byl podmíněně odložen na zkušební dobu 2,5 roku. Rozsudek je uložen in: LP, Sb. VONS, inv. č. 186, sign. I/1, kart. 32.
- ⁹ Okresní soud v Ústí nad Labem rozhodl svým usnesením ze 4. 10. 1984 o vykonání podmíněně odloženého trestu odnětí svobody v trvání čtrnácti měsíců L. Pokrupou s odůvodněním, že ve zkušební době nevedl řádný život pracujícího člověka, jak mu bylo uloženo, neboť byl 18. 10. 1983 Okresním soudem v Ústí nad Labem odsouzen pro trestný čin opilství a pokus o trestný čin opuštění republiky. Usnesení je uloženo in: tamtéž, sign. I/3, kart. 32.